



Ujawnienie informacji dotyczących
adekwatności kapitałowej oraz innych informacji
Powiatowego Banku Spółdzielczego
w Tomaszowie Mazowieckim
podlegających ogłaszaniu
według stanu na 31 grudnia 2023 roku

Wprowadzenie

Raport „Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim podlegających ogłaszaniu według stanu na 31 grudnia 2023r.”, zwany dalej „Raportem”, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszym raporcie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR. Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Raport został przygotowany zgodnie z „Zasadami polityki informacyjnej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim”, zatwierdzonymi przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku.

Niniejszy Raport był przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez Zespół ds. zgodności.

Informacje zawarte w raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2023 roku.

Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.pbstom.com.pl>.

Nota:

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku to: Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim
- 2) kod LEI Banku to: 259400MNY7R96RDF7F87
- 3) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszym Raporcie prezentowane są w PLN z dokładnością odpowiadającą z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.

SPIS TREŚCI

1. Ogólne informacje o Banku.....	4
2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki.....	5
3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF	7
4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF	8
5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF	14
Zarządzanie konfliktami interesów	14
Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.....	15
6. Opis systemu kontroli wewnętrznej	16
7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe	19
8. Oświadczenie Zarządu Banku	20

1. Ogólne informacje o Banku

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim z siedzibą: 97-200 Tomaszów Mazowiecki, ul. Handlowa 35/37, wpisany jest do rejestru Przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi Sąd Gospodarczy XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000186741. Bankowi nadano numer statystyczny REGON: 000503103 oraz NIP: 77300075. Bank zrzeszony jest w Spółdzielczej Grupie Bankowej z siedzibą w Poznaniu. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia IPS – SGB. Bank jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających z późn. zm.;
- 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe z późn. zm.;
- 3) ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze z późn. zm.;
- 4) innych ustaw oraz Statutu Banku

Bank w ramach posiadanych uprawnień i zezwoleń, prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie ze Statutem, Bank prowadzi działalność na terenie województwa łódzkiego w ramach następujących powiatów: tomaszowskiego, piotrkowskiego i opoczyńskiego oraz województwa mazowieckiego na obszarze powiatu piaseczyńskiego, przysuskiego i grójeckiego oraz m. st. Warszawy.

Bank realizuje swoje zadania statutowe poprzez niżej wymienione placówki:

- Centralę Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Handlowej nr 35/37;
- Oddział w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Handlowej nr 35/37;
- Oddział w Budziszewicach przy ul. Jana Chryzostoma Paska nr 85;
- Oddział w Będkowie przy ul. Reymonta nr 6;
- Oddział w Inowłodzu przy Pl. Kazimierza Wielkiego nr 7;
- Oddział w Ujeździe przy ul. Parkowej nr 2;
- Oddział w Wolborzu przy Pl. W. Jagiełły nr 15;
- Filię Czarnocin przy ul. Główniej nr 189;
- Filię Poświętne przy ul. Główniej nr 9;
- Filię Rokiciny przy ul. Tomaszowskiej nr 9A;
- Filię Rzczyca przy ul. Mościckiego nr 1;
- Punkt kasowy Białobrzegi, ul. Wąwalska nr 6;
- Punkt kasowy Czerniewice, ul. Mazowiecka nr 29;
- Punkt kasowy Lubochnia, ul. Tomaszowska nr 6;
- Punkt kasowy Żelechlinek przy ul. 1000 - lecia nr 1.

Zgodnie ze swoją wizją Bank dąży do zapewnienia swoim klientom obsługi na najwyższym poziomie, ponadto aktywnie uczestniczy w życiu gospodarczo – kulturalnym gmin, współpracuje z samorządem lokalnym, wspiera rozwój działalności gospodarczej i rolniczej.

2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

dane w tys. zł

		a	c
		31.12.2023	31.12.2022
	Dostępne fundusze własne (kwoty)		
1	Kapitał podstawowy Tier I	25 173	21 551
2	Kapitał Tier I	25 173	21 551
3	Łączny kapitał	25 273	21 651
	Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	145 319	122 518
	Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	17,32%	17,59%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	17,32%	17,59%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	17,39%	17,67%
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00%	8,00%
	Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0,00%	0,00%
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0,00%	0,00%
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,00%	0,00%
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50%	2,50%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50%	10,50%

12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	9,39%	9,67%
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	233 291	207 029
14	Wskaźnik dźwigni (%)	10,79%	10,41%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00%	0,00%
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00%	3,00%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	3,00%
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	33 429 911	29 366 828
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	9 657 229	10 692 561
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	1 872 405	2 220 246
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	8 487 419	9 179 974
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	394%	320%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	66 406 579	57 741 399
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	37 508 190	32 630 491
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	177%	177%

3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

W 2023 roku w Banku zostały ujawnione zdarzenia ryzyka operacyjnego, które obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w poniższej tabeli, na łączną kwotę 270 064,21 PLN brutto i 234 839,97 PLN netto.

Najistotniejsze zdarzenia operacyjne zostały ujawnione w kategorii: Oszustwa zewnętrzne - dotyczy bezpieczeństwa informacji (transakcje fraudowe) oraz Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu - dotyczyły braku dostępu do systemu księgowego, tym samym braku obsługi klienta.

dane w zł.

KATEGORIE ZDARZEŃ		2023 ROK	
Kategoria ogólna	Kategoria szczegółowa	Straty brutto*	Straty netto**
Oszustwo wewnętrzne	Działania nieuprawnione	-	-
	Kradzież i oszustwo	-	-
Oszustwo zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	20 591,61	8 551,39
	Bezpieczeństwo systemów	-	-
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	153 227,56	153 227,56
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	-	-
	Podziały i dyskryminacja	-	-
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem Klientów	-	-
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	-	-
	Wady produktów	3 144,32	3 144,32
	Klasyfikacja Klienta i ekspozycje	-	-
	Usługi doradcze	-	-
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	-	-
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	Systemy	54 566,89	53 566,89
	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia		-
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	38 505,10	16 321,08
	Monitorowanie i sprawozdawczość	-	-
	Napływ i dokumentacja klientów	-	-
	Zarządzanie rachunkami klientów	-	-
	Kontrahenci niebędący Klientami Banku (np. izby rozliczeniowe)	28,74	28,74
	Sprzedawcy i dostawcy		-
Razem		270 064,21	234 839,97

*Straty brutto według stanu na 31.12.2023 obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty), jak i straty, które nie zostały jeszcze zrealizowane, nie uwzględniają z kolei odzysków bezpośrednich ani odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka

**Straty netto według stanu na 31.12.2023 obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty) po uwzględnieniu odzysków bezpośrednich oraz odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jak i systemowym.

Działania o charakterze doraźnym obejmują: bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym, odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych.

Działania o charakterze systemowym obejmują: wprowadzanie mechanizmów ograniczających ryzyko takich jak wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty, wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka, stosowanie i doskonalenie mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie szkoleń dla pracowników, stosowanie mechanizmów transferu ryzyka takich jak: zlecenie wykonywania czynności na zewnątrz (outsourcing) stosowanie ubezpieczeń.

4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności.

Bank definiuje ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. W ramach ryzyka płynności Bank identyfikuje ryzyko finansowania, rozumiane jako niedostatek stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank ze zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim jest członkiem Zrzeszenia SGB, które tworzy SGB-BANK S.A. (Bank Zrzeszający) i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze. Bank jest również Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, będącego instytucjonalnym systemem ochrony utworzonym w celu ochrony uczestników, a w szczególności w celu zagwarantowania ich płynności i wypłacalności w celu uniknięcia upadłości, gdyby okazała się ona konieczna. W ramach Systemu Ochrony SGB Uczestnicy utworzyli, działającą w formie spółdzielni osób prawnych, tzw. jednostkę zarządzającą systemem ochrony (dalej „Spółdzielnia”), która jest umocowana do zarządzania Systemem Ochrony SGB.

W związku z uczestnictwem Banku w Zrzeszeniu SGB i Systemie Ochrony SGB zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie. W ramach tych procesów:

- 1) Bank Zrzeszający realizuje m.in. następujące zadania:
 - a) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych;
 - b) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
 - c) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych;
 - d) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych;
 - e) udzielanie kredytów (w tym w rachunku bieżącym) Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego;
 - f) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych;
 - g) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego;
 - h) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego;

- i) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR);
 - j) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu stabilnego finansowania netto (NSFR);
 - k) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię;
- 2) Spółdzielnia realizuje m.in. następujące zadania:
- a) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony SGB;
 - b) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony SGB (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego);
 - c) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony SGB;
 - d) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej;
 - e) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami;
 - f) przeprowadzanie zagregowanych testów warunków skrajnych według scenariuszy określonych w Grupowym Planie Naprawy;
 - g) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony przed ryzykiem) – w postaci zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - a) Komórka zarządzania „wolnymi środkami” odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową;
 - b) Placówki operacyjne Banku odpowiadają za działalność operacyjną, w tym gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony przed ryzykiem) – obejmujący wyspecjalizowane komórki odpowiadające za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Zespół ds. ryzyk i analiz będący komórką monitorowania ryzyka odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównymi pojęciami stosowanymi w pomiarze pozycji płynnościowej Banku i w zarządzaniu ryzykiem płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych lub samorządowych;
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz depozyty podmiotów finansowych, z wyłączeniem depozytów banków;
- 3) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 4) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 5) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 6) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 7) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 8) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;

- 9) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;
- 10) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka jakie zamierza ponosić Bank; Bank określa tolerancję ryzyka płynności w ramach obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem.

W zakresie strategii finansowania swojej działalności Bank stosuje podejście oparte na wykorzystaniu stabilnej części bazy depozytowej jako podstawowego źródła finansowania. Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych oraz samorządowych, a depozyty podmiotów niefinansowych powinny stanowić co najmniej 70% pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów. Nadwyżki zgromadzonych środków, których Bank nie wykorzysta na działalności kredytową lub nie przeznaczonych na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych), gromadzone są w Banku Zrzeszającym. Bank może zagospodarować nadwyżkę środków w inny sposób tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania z Banku Zrzeszającego, na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego (finansowanie zabezpieczone). W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być również środki utrzymywane w ramach Minimum Depozytowego oraz wsparcie płynnościowe z Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego z NBP.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość nadwyżki aktywów nieobciążonych (nadwyżka płynności), które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Za aktywa nieobciążone Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z niżej wymienionych kryteriów:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone na poziomie równym lub wyższym od wymaganego bufora płynności, który wyznaczany jest w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne sporządzone dla sytuacji zrealizowania się scenariuszy skrajnych zakładających nagły wypływ depozytów z Banku w okresie do 30 dni.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

dane w tys. zł.

Pozycja	2023 ROK	
	do 7 dni	do 30 dni
Poziom bufora płynności	91 352,57	135 320,98
Aktywa nieobciążone zabezpieczające bufor płynności	320 809,00	360 809,00
Nadwyżka / niedobór aktywów nieobciążonych	229 456,43	225 488,02

Pozycje aktywów płynnych dotyczące nadwyżki płynności według stanu na 31 grudnia 2023 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

dane w tys. zł.

Pozycja	2023 ROK
Środki w kasie (ponad limit pogotowia kasowego)	-
Środki na rachunkach bieżących w Banku Zrzeszającym	409,00
Bony pieniężne NBP	-
Obligacje i inne płynne skarbowe papiery wartościowe	-
Obligacje i inne płynne papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa	24 000,00
Lokaty w Banku Zrzeszającym	317 000,00
Środki na rachunku Minimum Depozytowego	23 500,00

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

Na mocy Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanych na podstawie art. 8 ust. 2 w związku z ust. 4 oraz ust. 6 Rozporządzenia CRR, Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony SGB otrzymał zezwolenie na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie stosowania przepisów Rozporządzenia CRR dotyczących LCR oraz NSFR. Jednocześnie SGB-BANK S.A., jako Bank Zrzeszający, został upoważniony do stosowania wymogów w zakresie LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących Uczestnikami Systemu Ochrony SGB, które to banki otrzymały zezwolenie KNF na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie LCR i NSFR.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących miar płynności LCR i NSFR na bazie skonsolidowanej sytuacji wszystkich Uczestników Systemu Ochrony SGB wg stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Miara - sytuacja skonsolidowana	2023 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - zagregowany	100,00%	394%
NSFR - zagregowany	100,00%	177%

Na potrzeby wewnętrznego zarządzania ryzykiem płynności w Systemie Ochrony SGB Spółdzielnia ustaliła również wewnętrzne limity w odniesieniu do miary LCR i NSFR, których Banki Uczestnicy powinny przestrzegać na bazie indywidualnej, na mocy postanowień Umowy Systemu Ochrony SGB.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących wewnętrznych miar płynności LCR i NSFR na bazie indywidualnej wg stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Miara - limity wewnętrzne	2023 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - indywidualny	80,00%	355%
NSFR - indywidualny	80,00%	239%

Poniżej zaprezentowano urealnione zestawienie luki płynności zawierające zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych zobowiązań, które dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych oraz pozabilansowych w celu odpowiedniego przedstawienia pozycji płynnościowej Banku.

Najważniejsze urealnienia zastosowane przy sporządzaniu urealnionego zestawienia luki płynności dotyczą:

- 1) osadu depozytów i ich wymagalności – w szczególności w zakresie środków pozyskanych od gospodarstw domowych, które cechują historycznie większą stabilnością niż depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych;
- 2) kredytów w rachunkach bieżących i ROR oraz ich terminów zapadalności – oczekiwane przepływy, dotyczące spłat tych kredytów oraz realizacji zobowiązań pozabilansowych dotyczących tych kredytów kwalifikowane są do odpowiednich przedziałów czasowych, z uwzględnieniem spłacalności i odnawialności tych pozycji;

dane w tys. zł.

2023 ROK	do 1 m-ca	> 1 m-c ≤ 3 m-ce	> 3 m-ce ≤ 6 m-cy	> 6 m-cy ≤ 1 rok	> 1 rok ≤ 2 lata	> 2 lata ≤ 5 lat	> 5 lat
Luka płynności urealniona	216 870,43	7 045,61	5 854,18	13 562,70	2 957,35	224,74	-236 826,65
Luka płynności skumulowana	395 590,90	223 916,04	229 770,23	243 332,93	246 290,28	246 515,02	268 923,91

Zgodnie z rozwiązaniami funkcjonującymi w Systemie Ochrony SGB oraz na podstawie pozostałych ustaleń umownych Bank posiada możliwość skorzystania z dodatkowych źródeł finansowania, których wartość na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

dane w tys. zł.

Rodzaj	Kwota	Warunki dostępu
otwarte, niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	0	1 dzień
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	84 844,00	w sytuacji awaryjnej 2 dni
pożyczka płynnościowa z Części płynnościowej Funduszu Pomocowego	233 951,00	w sytuacji awaryjnej 2 dni
kredyt refinansowy z NBP	0	20 dni

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach;
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku;

- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów;
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Bank;
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki;
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności, nie uwzględniające szokowych zachowań klientów;
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku;
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych;
- 9) ryzyko reputacji.

Bank ograniczania ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów Systemu Ochrony SGB;
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej;
- 4) uczestnictwo w Systemie Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego;
- 5) utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym;
- 6) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności;

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) ograniczanie depozytów dużych deponentów;
- 2) różne terminy wymagalności depozytów;
- 3) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące;

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, których wyniki wykorzystywane są do planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, dokonywania zmian w polityce płynnościowej Banku oraz szacowania kapitału wewnętrznego.

Testy warunków skrajnych zostały zintegrowane z awaryjnymi planami płynności poprzez wykorzystanie testów jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy. W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że realizacja scenariusza powoduje obniżenie wskaźników LCR lub NSFR poniżej wartości ostrzegawczej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności) Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki realizacji scenariusza (tj. Bank ocenia, czy w ramach opisanych w Awaryjnym Planie Płynności opcji naprawy, doprowadziłby do poprawy wskaźnika LCR/NSFR do poziomu powyżej wartości ostrzegawczej) lub podejmuje działania ograniczające ryzyko (jeżeli nie byłby w stanie naprawić sytuacji).

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu Banku sporządzane są z częstotliwością miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania;
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych;
- 6) analizy wskaźników płynności;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 9) wyników testów warunków skrajnych;
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

W niniejszej części Raportu Bank ujawnia informacje dotyczące:

- 1) przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, istotnych zidentyfikowanych i potencjalnych konfliktów interesów oraz sposobu nimi zarządzania, zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6;
- 2) określonego w zasadach wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

Zarządzanie konfliktami interesów

Polityka zarządzania ryzykiem konfliktu interesów w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim, określa zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania ryzyku wynikającego z rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia z procesu decyzyjnego członka organu zarządzającego/ nadzorującego Banku, w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. Celem Polityki jest identyfikacja i ocena rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów między interesami Banku, a prywatnymi interesami pracowników lub członków organów Banku oraz osób trzecich powiązanych z pracownikami lub członkami organów, oraz ich minimalizacji lub zapobiegania ich występowaniu, a także zapobieganie konfliktowi postrzeganemu.

Bank z uwagi na ochronę swoich interesów oraz konieczność przestrzegania prawa zarządza konfliktem interesów rzeczywistym, potencjalnym i postrzeganym.

Z uwagi na charakter działalności Banku, podstawowe obszary ryzyka konfliktu interesów w Banku obejmują:

- 1) konflikt dotyczący relacji i transakcji Banku z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje, a także transakcji z podmiotami powiązanymi z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje,

- 2) konflikt dotyczący transakcji Banku z pracownikami, a także z podmiotami powiązanymi (w tym personalnie) z pracownikami,
- 3) konflikt dotyczący powiązań personalnych w strukturze organizacyjnej Banku,
- 4) konflikt dotyczący zawierania transakcji z podmiotami powiązanymi z Bankiem,
- 5) konflikt dotyczący zawierania transakcji z różnymi klientami w sytuacji konfliktu interesów.

Bank identyfikuje konflikty interesów, które mogą dotyczyć relacji i transakcji między Bankiem, a:

- 1) klientami (w rezultacie modelu handlowego lub różnych usług oferowanych przez bank i prowadzonej przez niego działalności),
 - a) udziałowcami,
 - b) członkami Rady Nadzorczej i Zarządu,
 - c) pracownikami lub ich osobami bliskimi lub osobami trzecimi, które mogą rodzić ryzyko wyłączenia obiektywizmu lub swobody w procesie podejmowania decyzji,
 - d) istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi,
 - e) innymi powiązanymi stronami niż wymienione powyżej (np. podmiotami zależnymi).

- 2) różnymi klientami Banku.

Mechanizmy kontrolne w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów obejmują:

- 1) rozwiązania organizacyjne zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia sytuacji powodujących konflikt interesów oraz
- 2) system zbierania, przekazywania i wykorzystania informacji w zakresie ryzyka wystąpienia konfliktu interesów zapewniający możliwość reakcji kierownictwa Banku na zaistniałe zagrożenia.

Zgłoszone przypadki ryzyka konfliktu interesów są monitorowane przez Zespół ds. zgodności w drodze testów zgodności. Zespół ds. zgodności raportuje do Zarządu oraz Rady Nadzorczej wyniki testów zgodności w zakresie zgłoszonych przypadków ryzyka konfliktu interesów oraz testów dotyczących mechanizmów kontroli wewnętrznej.

W Banku zidentyfikowano potencjalne stałe konflikty interesów, wymagające stałego monitorowania, dotyczące powiązań personalnych pomiędzy członkami organów banku, a pracownikami na stanowiskach kierowniczych oraz stanowiskach obsługi klienta w obrębie tego samego i innego pionu.

W celu ich mitygowania wprowadzono mechanizmy kontrolne w postaci:

- a) odpowiedniego podziału obowiązków
- b) powierzenie odpowiedzialności za nadzór nad danym obszarem osobom niepowiązanym personalnie.

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym

Bank ustalił w Regulaminie wynagradzania osób istotnie wpływających na profil ryzyka w Powiatowym Banku Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą w dn. 15.12.2021r. Uchwałą 10/XII/2021, z I zm. z dn. 21.12.2023r. Uchwałą nr 9/XII/2023, maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym, do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym na poziomie 450 % obowiązujący w 2023r .

Na datę 31 grudnia 2023r. stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym wynosił 391,64%.

6. Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i Zespół do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matrycę funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

1. skuteczności i efektywności działania Banku,
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
3. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
4. zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

1. funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,

2. Zespół do spraw zgodności, którego zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.
3. niezależna komórka audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony.

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych. Za testowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada Zespół ds. zgodności, Zespół ds. ryzyk i analiz, IOD, ABI. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- celów systemu kontroli wewnętrznej,
- złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
- liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
- ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
- zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii,
- zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązано cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz komórki audytu wewnętrznego. Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorcza bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań o których mowa w rekomendacjach 1.1-1.6 Rekomendacji H ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakteru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności Zespołowi ds. zgodności,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania obowiązków przez pracowników Zespołu ds. zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tego zespołu.

7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Bank dokonuje oceny odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej i Zarządu w zakresie o którym mowa w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe. Ocena dokonywana jest w okresach 2 letnich.

Członkowie Zarządu zostają poddani ocenie przez Radę Nadzorczą, zgodnie z "Polityką w zakresie oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku, a także innych osób pełniących najważniejsze funkcje w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Tomaszowie Mazowieckim" wprowadzoną przez Radę Nadzorczą w dn. 15.12.2021r. uchwałą nr 4/XII/2021r. ze zm. z dn. 28.03.2023r, uchwałą nr 16/III/2023. W 2023r wtórna ocena odpowiedniości członków Zarządu i Zarządu została dokonana przez Radę Nadzorczą w dn. 08.05.2023r. Indywidualnie każdy członek Zarządu uzyskał pozytywny wynik oceny, do dalszego pełnienia funkcji. Zarząd jako organ uzyskał pozytywny wynik oceny, do dalszego pełnienia funkcji.

W dn. 21.12.2023r dokonano indywidualnej oceny odpowiedniości jednego członka Zarządu na okoliczność rozwiązania umowy o pracę, w celu nabycia przez niego uprawnień emerytalnych, oraz ponownego jej nawiązania, jak również oceny zbiorowej Zarządu, z wynikami pozytywnymi.

Oznacza to, że członkowie Zarządu oraz Zarząd Banku posiadają odpowiednią wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych funkcji oraz powierzonych obowiązków, a także dawania rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków. Ocena dawania rękojmi, odnosi się w szczególności do posiadania odpowiedniej reputacji, wykazywania uczciwości i rzetelności oraz zdolności do zarządzania sprawami Banku w sposób ostrożny i stabilny.

Członkowie Rady Nadzorczej zostają poddani ocenie odpowiedniości przez Zebranie Przedstawicieli, zgodnie z „Polityką w zakresie oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim”, wprowadzoną przez ten organ w dniu 14.06.2021r. Uchwałą, nr 13/2021 ze zm. z dn. 16.06. 2023r Uchwałą nr 3/2023.

W związku z upływem kadencji Rady Nadzorczej, w dniu 16.06. 2023r. Członkowie Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza zostali poddani, przez Zebranie Przedstawicieli, ocenie odpowiedniości na zakończenie kadencji. Indywidualnie każdy członek Rady Nadzorczej uzyskał pozytywny wynik oceny, Rada Nadzorcza jako organ uzyskała pozytywny wynik oceny. W związku z wyborem Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, przeprowadzona została w dniu 16.06. 2023r. przez Zebranie Przedstawicieli, ocena kandydatów na członków Rady Nadzorczej. Wszyscy kandydaci uzyskali pozytywną ocenę odpowiedniości do pełnienia funkcji. Zbiorowa ocena odpowiedniości Rady jako organu, zakończona wynikiem pozytywnym.

W związku ze zmianą Metodyki KNF w 2023r. w celu uzupełnienia oceny wtórnej po zmianie, Zebranie Przedstawicieli w dn. 18.06.2024r. dokonało indywidualnej i zbiorowej oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej. Wyniki ocen -pozytywne.

Oznacza to, że członkowie Rady Nadzorczej Banku oraz Rada Nadzorcza jako organ posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności pozwalające na należyte wykonywanie czynności odpowiednio do pełnionych funkcji, a także dawania rękojmi należytego pełnienia tych funkcji. Ocena dawania rękojmi, odnosi się w szczególności do posiadania odpowiedniej reputacji, pozwalającej na należyte wykonywanie czynności nadzorczych.

8. Oświadczenie Zarządu Banku

Zarząd Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR,
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku,
- 3) zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim

DATA	IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO	PODPIS
03.07.2024	Mieczysław Grad	Prezes Zarządu	
03.07.2024	Krzysztof Jabłoński	Z-ca Prezesa Zarządu ds. Ekonomiczno- Finansowych	
03.07.2024	Andrzej Janus	Z-ca Prezesa Zarządu ds. Handlowych	